

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu **H., a.s. v konkurze, L., o schválenie konečnej správy o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovania odmeny a výdavkov správcu**, na odvolanie konkurzného veriteľa **S., a. s., B.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. novembra 2009 č. k. 36-24K 261/97-233, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. novembra 2009 č. k. 36-24K 261/97-233 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 23. 11. 2009 č. k. 36-24K 261/97-233 rozhodol tak, že konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu schválil nasledovne:

Celkový príjem konkurznej podstaty – 41 726,44 €

Výdavky konkurznej podstaty – 28 823,55 €

Odmena správcu konkurznej podstaty – 4 172,64 €

Súdny poplatok za konkurzné konanie – 250 €

Po vylúčení nevymoženeho zostatku pohľadávok z podstaty (zostatok na účte v A.) výťažok nepostačuje na úhradu nutných nákladov a odmeny správcu konkurznej podstaty.

V odôvodnení súd uviedol, že proti konečnej správe podal v zákonnej lehote námietky veriteľ **S. a. s.**, v ktorých namietal vyúčtovanie odmeny správcu s prihliadnutím na vyhl. č. 292/95 Z. z., nedostatočné informovanie v konečnej správe o uspokojení záložného veriteľa a záverom namietal vyúčtovanie výdavkov za právnu pomoc treťou osobou. Na základe vyjadrenia správcu konkurznej podstaty z 21. 10. 2009 súd konštatoval, že námietku použitia vyhl. č.

292/95 Z. z. ohľadom zníženia základu odmeny o pohľadávky proti podstate nemožno akceptovať, pretože sa jedná o vykonávací predpis bez retroaktívnych ustanovení, preto znenie tejto vyhlášky nemožno aplikovať na vzťahy, vzniknuté pred jej účinnosťou t.j. 01. 07. 2005. Správca si dôvodne vyúčtoval odmenu v súlade s ust. vyhl. č. 21/98 Z. z. K námietke nedostatočného špecifikovania odpočítateľných položiek podľa § 28 ZKV pre nárok oddeleného veriteľa doložil správca doplňujúce stanovisko dňa 05. 11. 2009 s požadovanou špecifikáciou. Podľa jednotlivých prepočtov sa jedná o zanedbateľné položky po úprave, pričom pre splnenie nárokov oddeleného veriteľa by bola postihnutá predovšetkým odmena a náklady správy už spotrebované počas konkurzu. Po vyhodnotení takto upravenej špecifikácie súd dospel k záveru, že konečný efekt by bol zanedbateľný, resp. zvýšenie výťažku pre úhradu oddeleného veriteľa by ani po takýchto úpravách neprineslo očakávaný výsledok. Námietku úhrady za služby, poskytnuté treťou osobou, označil súd za neodôvodnenú, pretože táto náhrada bola vyplatená už na základe rozhodnutia súdu – opatrením zo dňa 19. 11. 2008, pričom vyplatená suma pozostávala z časti výťažku exekúcií, a teda nebola hradená z istiny získaných pohľadávok a úrokov. Po prejednaní celej konečnej správy, súd vykonal kontrolu jednotlivých prepočtov a dospel k záveru, že konečná správa je správna a dôvodná, a preto postupoval podľa § 29 ods. 4 ZKV a schválil konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Proti uzneseniu sa odvolal konkurzný veriteľ S., a. s., B. a žiadal jeho zrušenie. Uviedol, že dňa 01. 07. 2005 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 292/2005 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MS SR č. 493/1991 Zb., v zmysle ktorej novely sa doterajší text § 6 ods. 1 doplnil o nové odseky 2 a 3, ktoré však nemenia spôsob výpočtu odmeny správcu konkurznej podstaty, iba spresňujú, ako sa tvoria sumy, predstavujúce základ pre výpočet odmeny. Základ pre výpočet odmeny správcu podľa § 6 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 493/1991 Zb. pozostáva z dvoch zložiek. Prvá zložka je tvorená sumou, získanou speňažením konkurznej podstaty. Speňažovaním sa rozumie prevedenie všetkého majetku konkurznej podstaty na peňažné prostriedky. Druhú zložku základu pre výpočet odmeny tvorí suma, ktorá bola jednak získaná pri výkone funkcie správcu a jednak je určená na uspokojenie veriteľov. Sumou určenou na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu, sa rozumie suma príjmov, ktoré získal správca pri výkone funkcie iným spôsobom, ako speňažením konkurznej podstaty, znížená o pohľadávky proti podstate.

Odvolaateľ má za to, že správca konkurznej podstaty nepostupoval v zmysle § 6 ods. 1 vyhl. č. 493/1991 Zb., keď pri dosiahnutí základu iným príjmom (ktorú označil ako sumu určenú na uspokojenie veriteľov) neodpočítal pohľadávky proti podstate. Tiež poukázal na skutočnosť, že správca konkurznej podstaty zarátal do časti príjmov získaných inou činnosťou správcu aj sumu 15 490,91 € - výtťažok z exekúcií, pričom exekútorovi vyplatil odmenu vo výške 4 467,70 € (134 594,-- Sk). Za nesprávny považuje tiež postup správcu konkurznej podstaty, ktorý z výtťažku získaného speňažením založeného majetku v prospech D. Z., odrátal aj náklady na odvrátenie ekologickej havárie 187 961,-- Sk (6 239,16 €), ktorá sa v celosti týkala nefunkčného transformátora s vytekajúcim olejom. Predmetný náklad priamo nesúvisí so založeným majetkom, a nemal byť preto z výtťažku odpočítaný. Správca konkurznej podstaty tiež z výtťažku odpočítal časť nákladov na cestovné správcu, účtovné služby a na správu registratúry (archivovanie dokladov úpadcu), pričom za primeraný podiel nákladov považoval $\frac{1}{2}$ nákladov na cestovné, čo je 232,86 €, $\frac{1}{4}$ nákladov na účtovné služby a správu registratúry, čo je 3 911,25 € $\frac{1}{2}$ odmeny správcu, čo je 2 086,90 €. S poukazom na ust. § 28 ods. 5 ZKV má odvolaateľ za to, že správca nesprávne vypočítal výšku nákladov, ktoré sa majú odrátať z výtťažku (pričom tieto náklady boli neprimerane vysoké) a tým následne nesprávne vypočítal aj výšku výtťažku pre oddeleného veriteľa. Súd dospel k záveru, že konečný efekt by bol zanedbateľný, resp. zvýšenie výtťažku pre úhradu oddeleného veriteľa by ani po úpravách neprinieslo očakávaný výsledok. Súd prvého stupňa podľa názoru odvolaťa sa nedostatočne vysporiadal s jeho námietkou, pričom vôbec nevyčíslil ten „zanedbateľný“ výtťažok. Ďalej konkurzný veriteľ uviedol, že súd v uznesení skonštatoval, že námietka úhrady za služby poskytnuté treťou osobou je neodôvodnená, pretože táto náhrada bola vyplatená už na základe rozhodnutia súdu – opatrením zo dňa 19. 11. 2008, pričom vyplatená suma pozostávala z časti výtťažku exekúcií, a teda nebola hradená z istiny získaných pohľadávok a úrokov. Podľa odvolaťa trovy prerušeného exekučného konania sú v konkurznom konaní pohľadávkou proti podstate iba za predpokladu, že majetok dlžníka bol speňažený a výtťažok nebol do vyhlásenia konkurzu vydaný oprávnenému, preto sa stal súčasťou podstaty. Z uvedených dôvodov navrhuje preto napadnuté uznesenie zrušiť.

Správca konkurznej podstaty vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že chýbajúci údaj o výške sumy, určenej na rozdelenie veriteľov bol nahradený informatívnym výrokom, že po vylúčení nevymoženeho zostatku pohľadávok z podstaty výtťažok nepostačuje na úhradu nutných nákladov a odmeny správcu. Má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa,

ktorým rozhodol o odmene správcu, je správne, pretože nemožno vopred odpočítať odmenu správcu a jeho výdavky, ako typickú pohľadávku proti podstate a tým zároveň znížiť tento základ pre výpočet odmeny. Za nedôvodné považuje odvolanie konkurzného veriteľa ohľadne zarátania sumy 15 490,91 € - výťažok z exekúcií do časti príjmov získaných inou činnosťou správcu, pretože proti dlžníkom, ktorí dobrovoľne dlh nespĺnili, boli vedené exekúcie a ich výťažok bol príjmom do konkurznej podstaty. Exekútorom odmenu správca nevyplatil, pretože títo si ju odexekvovali priamo od povinných. Odmena 4 467,70 € bola vyplatená právnomu zástupcovi správcu JUDr. H.. K odvolaniu v časti neurčenia sumy pre oddeleného veriteľa uviedol, že v konkurznej podstate neexistoval žiaden iný majetok úpadcu, nehnuteľný či hnuťelný, ku ktorému by nebolo zriadené právo na oddelené uspokojenie. Zo speňaženia tohto majetku bola získaná suma 20 869,02 €. Inak ako speňažením podstaty, teda najmä vymáhaním pohľadávok úpadcu bola získaná suma 20 857,42 €, z toho 15 490,-- € ako výťažok z exekúcií. Správca má za to, že hrozba ekologickej havárie sa netýkala pohľadávok a iných príjmov, získaných pri výkone funkcie správcu inak, ako zo speňaženia konkurznej podstaty, ale práve nehnuteľného a hnuťelného majetku v podstate, ku ktorému v celosti bolo zriadené právo na oddelené uspokojenie. Pokiaľ odvolateľ namieta neprimerané vysoké náklady správy v konkurze, ich výšku v prevažnej miere nemohol ovplyvniť, či už išlo o daň z nehnuteľností, náklady na odvrátenie ekologickej havárie, či ostatné náklady. Pretože nehnuteľnosti boli nepredajné a hnuťelné veci neupotrebitelné, tieto napokon so súhlasom súdu bol nútený predat' za dohodnutú cenu práve prevádzkovateľom a vlastníkom areálov, v ktorých sa nachádzali, keďže s vylúčením tohto majetku z podstaty sudca nesúhlasil. Neurčenie sumy pre uspokojenie oddelených veriteľov je teda dôsledkom toho, že niet čo rozdeliť veriteľom a súd správne skonštatoval, že výťažok nepostačuje na úhradu nutných nákladov a odmeny správcu. Správca tiež poukázal na skutočnosť, že povinnosť správcu zaplatiť náklady na úschovu písomných a iných záznamov úpadcu, ktoré sa majú uschovávať po čas určený uschovávacími lehotami podľa osobitných predpisov, na základe ust. § 31 ods. 6 písm. k/ ZKV, vyúčtoval správca registratúry faktúrou č. 09/03/15 z 17. 08. 2009 vo výške 10 168,-- €. Z čistého zostatku finančných prostriedkov, teda z rozdielu príjmov a výdavkov v konkurze, čo je ku dňu 31. 07. 2009 suma 12 902,89 €, je tak potrebné ešte zaplatiť súdny poplatok 250,-- €, za správu registratúry 10 168,-- € a správcovi odmenu 4 172,64 €, ktorých súčet pohľadávok je 14 590,64 €. Chýbajúcich 1 687,75 € je teda zrejme suma na úkor odmeny správcu. K výdavkom za právnu pomoc správca uviedol, že právne služby JUDr. H. využíval len

v nevyhnutnom rozsahu podľa opatrenia súdu a výdavky na ne boli kryté rozhodnutiami súdov o náhrade trov konania, resp. v zásade aj zaplatené v exekučných konaniach popri čistom výťažku z exekúcií vo výške 15 490,91 €, teda nie na úkor tohto výťažku. Z uvedených dôvodov navrhuje napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie konkurzného veriteľa je dôvodné.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu H., a. s. v konkurze, Z., schválil konečnú správu s vyúčtovaním odmeny a výdavkov správcu.

Námietku odvolateľa proti konečnej správe v časti vyúčtovania odmeny správcu konkurznej podstaty súd prvého stupňa nepovažoval za dôvodnú, pretože zníženie základu odmeny o pohľadávky proti podstate nie je možné akceptovať, pretože vyhl. č. 292/95 Z. z., bez retroaktívnych ustanovení nemožno aplikovať na vzťahy vzniknuté pred jej účinnosťou. Dospel preto k záveru, že správca si dôvodne vyúčtoval odmenu v súlade a ust. vyhl. č. 21/98 Z. z.

Uvedený záver súdu prvého stupňa o dôvodnosti vyúčtovania predmetnej odmeny správcom konkurznej podstaty, so zreteľom na právnom predpise určený základ pre jej výpočet, je nesprávny, z ktorého dôvodu je odvolanie konkurzného veriteľa opodstatnené.

Ako vyplýva z ust. § 6 písm. a/ vyhl. č. 493/1991 Zb. v znení, z ktorého vychádzal súd prvého stupňa a tiež správca pri výpočte svojej odmeny, základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu.

Základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí teda suma, ktorá bola dosiahnutá speňažením konkurznej podstaty a suma, ktorú správca získal inou činnosťou ako speňažovaním majetku, napríklad vymožením nájomného, uplatnením nárokov na súde, úroky z priznaných pohľadávok a pod., a ktorá je určená na uspokojenie veriteľov, čo znamená, že

pre dosiahnutie takto zákonom stanoveného základu je potrebné od získanej sumy odpočítať výdavky na jej dosiahnutie.

I keď súd prvého stupňa správne uzavrel, že odmena správcu konkurznej podstaty v predmetnom konkurze sa vyhl. č. 292/20055 Z. z. nespravuje, pochybil však, keď konštatoval, že správca si odmenu vyúčtoval v súlade s právnym predpisom, pretože základ pre určenie odmeny správcu v jeho druhej zložke nebol vyčíslený správcom s poukazom na uvedené v zmysle vyhl. č. 493/1991 Zb. v znení, ktorým sa toto konanie spravuje, z ktorého dôvodu je odvolanie, spochybňujúce súdom schválenú výšku odmeny správcu opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa tiež stotožnil s odvolateľom, že napadnuté uznesenie je v časti jeho námietky, smerujúcej k nároku oddeleného veriteľa nepreskúmateľné, pretože nespĺňa náležitosti predpokladané ust. § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého súd v odôvodnení rozhodnutia stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Iba takéto odôvodnenie je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa k namietanej špecifikácii odpočítateľných položiek a ich dôvodnosti uzavrel, že výťažok pre úhradu oddeleného veriteľa by ani po úpravách nepriniesol očakávaný výsledok, bez toho, aby uviedol, z akého skutkového a právneho základu vychádzal, ktorým postupom odňal odvolateľovi právo na spravodlivý proces.

Z predloženého obsahu spisu a tiež napadnutého uznesenia nie je jednoznačne zrejmé, či exekučné konania, ktoré odvolateľ namieta, boli vyhlásením konkurzu prerušené, z ktorého dôvodu nemožno posúdiť ani správnosť postupu a záverov súdu prvého stupňa, ktoré odvolateľ v tomto smere spochybňuje. Žiada sa však dodať, že pohľadávkami proti podstate sú tiež pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu.

Pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Pre Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 226 O. s. p. záväzný.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. apríla 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová